

Nils Månssons Friskola AB

Org.nr. 556781-5872

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Nils Månssons Friskola
belägen i Sjöbo kommun

Uppföljning av tillsyn i Nils Månssons Friskola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Nils Månssons Friskola AB (556781-5872) under våren 2015. Skolinspektionen fattade den 16 juni 2015 beslut efter tillsynen. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i det beslutet. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Nils Månssons Friskola AB inkom med 5 oktober 2015 samt de intervjuer som genomförts vid de skolbesök som genomförts den 8 oktober 2015, den 3-4 november 2015 samt den 18 maj 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu inte tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Bedömningsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
3. Styrning och utveckling av verksamheten		
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande vid vite	2016-11-15
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna		
Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande vid vite	2016-11-15

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning nya brister som framkommit vid uppföljning

I samband med uppföljningen har Skolinspektionen identifierat nya brister.

Skolinspektionens ingripande

Bedömningsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.	Föreläggande vid vite	2016-11-15
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande vid vite	2016-11-15

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Bedömningsområde	Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande	
Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.	Brist avhjälp
3. Styrning och utveckling av verksamheten	
Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp

4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna		
	Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.	Brist avhjälp
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna		
	Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Det har även framkommit nya brister i samband med uppföljningen. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa samtliga brister.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Nils Månssons Friskola AB att vid vite av 300 000 kronor **senast den 15 november 2016** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Nils Månssons Friskola AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder.

Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att rektorn utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen fattar beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder och att analysen och åtgärderna dokumenteras.
- Säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet vid skolenheten dokumenteras i föreskrivna delar.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skolförfattningarna ansvarar rektorn för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal, och elever. I detta uppdrag ingår att rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen. Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska rektorn besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektor ska sedan planera för hur dessa utvecklingsåtgärder ska genomföras. Såväl uppföljning av resultat, analys av förbättringsområden och beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder som planering av genomförandet av utvecklingsåtgärder ska dokumenteras.

I rektorns redovisningssvar till Skolinspektionen, utifrån tillsynsbeslutet våren 2015, redovisades en arbetsgång för ett systematiskt kvalitetsarbete som innehöll både uppföljning, analys samt beslutade utvecklingsåtgärder. Trots detta säger rektorn vid uppföljningsbesöken i november 2015 och i maj 2016 att det påbörjade arbetet, på grund av den rådande situationen kring rekryteringar under innevarande läsår, inte sjösatts och att det inte funnits möjlighet att analysera kunskapsresultaten och fatta beslut utifrån vad dessa visar. Rektorn säger att hon talat med respektive lärare om elevernas resultat, men att det i dagsläget inte finns någon analys eller beslut om utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionens utredning visar att det, liksom vid tillsynen våren 2015, saknas en analys av skolans kunskapsresultat utifrån det som framkommit i uppföljningen, vilket innebär att det inte heller fattats beslut om utvecklingsåtgärder utifrån en sådan analys.

Därav följer också att det inte finns någon dokumentation av dessa delar. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att det systematiska kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå inte uppfyller skollagens krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Nils Månssons Friskolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Nils Månssons Friskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Brister i kvalitetsarbetet, vars inriktning ska vara att de nationella målen uppfylls, leder till att elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras. Eftersom skolan i enlighet med detta beslut har brister inom flera bedömningsområden är det av största vikt att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar på avsett sätt. Utredningen visar att bristerna inom detta område förelegat under en längre period, åtminstone under föregående och innevarande läsår. Mot denna bakgrund bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att det utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen fattas beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder och att analysen och åtgärderna dokumenteras.
- Säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet vid skolenheten dokumenteras i föreskrivna delar.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Enligt skolförfattningarna ansvarar varje huvudman för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal, och elever. I detta uppdrag ingår att rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen ska genomföras i relation till de nationella målen. Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen ska huvudmannen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Huvudmannen ska sedan planera för hur dessa utvecklingsåtgärder ska genomföras. Såväl uppföljning av resultat, analys av förbättringsområden och beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder som planering av genomförandet av utvecklingsåtgärder ska dokumenteras.

I huvudmannens redovisnings svar till Skolinspektionen, utifrån tillsynsbeslutet våren 2015, redovisas en arbetsgång för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete som innehåller både uppföljning, analys samt beslutade utvecklingsåtgärder.

Trots detta säger representanten för huvudmannen vid uppföljningsbesöken i november 2015 och i maj 2016 att det påbörjade arbetet, på grund av den rådande situationen när det gäller rekryteringar under innevarande läsår, inte sjösatts och att det inte funnits möjlighet att analysera kunskapsresultaten och fatta beslut utifrån vad dessa visar. Huvudmannens representant säger att huvudmannens kvalitetsarbete i stort är detsamma som det som rektorn bedriver för skolan och att det i dagsläget därför inte finns någon analys eller beslut om utvecklingsåtgärder på huvudmannanivå.

Skolinspektionens utredning visar att huvudmannen, liksom vid tillsynen våren 2015, saknar en analys av det som framkommit i uppföljningen av skolenhetens kunskapsresultat, vilket innebär att det inte heller fattats beslut om eller genomförts utvecklingsåtgärder utifrån en sådan analys. Därav följer också att det inte finns någon dokumentation av dessa delar. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller skollagens krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Nils Månssons Friskolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Nils Månssons Friskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Brister i kvalitetsarbetet, vars inriktning ska vara att de nationella målen uppfylls, leder till att elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras. Eftersom skolenheten i enlighet med detta beslut har brister inom flera bedömningsområden är det av största vikt att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar på avsett sätt.

Utredningen visar att bristerna inom detta område förelegat under en längre period, åtminstone under föregående och innevarande läsår.

Mot denna bakgrund bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Nya brister

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen:

- Se till att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Av skolförfattningarna framgår det att lärarna i undervisningen ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

De elever som intervjuats vid uppföljningsbesöken i november 2015 och i maj 2016 säger att de i vissa ämnen inte får svårare uppgifter att arbeta med även om de tycker att det är för lätt. Vidare uppger intervjuade elever att de vid flertalet lektioner och i de flesta ämnen får göra samma arbetsuppgifter.

Ibland kan eleverna få extrauppgifter som är svårare, men inte alltid och inte i alla ämnen, enligt eleverna.

Intervjuade lärare säger vid uppföljningen i november 2015 att de försöker planera uppgifter utifrån olika svårighetsgrader ibland, men bekräftar samtidigt elevernas utsagor om att det inte alltid är så att eleverna ges uppgifter som innebär utmaningar och ger dem möjlighet att nå längre i samtliga ämnen. Lärarna säger vid intervjun i maj 2016 att de identifierat att det här med att ge elever som kommit långt i sitt lärande stimulans för att komma vidare är ett utvecklingsområde på skolan.

Rektorn säger vid intervjun i maj 2016 att skolan, genom att använda sig av ett skattningsverktyg, identifierat att lärarna behöver utveckla arbetet med att stimulera de elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling. Rektorn säger att detta är något lärarna behöver fokusera på framöver, både avseende att stimulera och identifiera dessa elever, eftersom det kan vara lätt att tolka dessa elever som att de inte kan.

Skolinspektionens utredning visar att det finns elever som inte ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande för att kunna nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att skolans arbete med att se till att undervisningen tar hänsyn till varje enskild elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande inte uppfyller författningarnas krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Nils Månssons Friskolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Nils Månssons Friskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med individanpassning. Brister i arbetet med att ge samtliga elever ledning och stimulans leder till att elevernas möjligheter att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling försvåras. Utredningen visar att bristerna i individanpassningen förelegat under i vart fall innevarande läsår. Mot denna bakgrund bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studietrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen kostaterar att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Studiero

Vid Skolinspektionens återföringsbesök i oktober 2015 samt vid de uppföljande tillsynsbesöken i november 2015 och i maj 2016 beskriver intervjuade elever att lektionerna ofta är pratiga, stökiga, med en hel del springande in och ut ur klassrummen.

Beslut

2016-06-09

12 (19)

Dnr 44-2014:8190

Intervjuade elever, lärare, representanter för elevhälsan och skolledning säger vid intervjuerna i maj 2016 att kartläggningar av studiero genomförts, att man på skolan talat mycket med eleverna om studiero och att åtgärder satts in utifrån vad kartläggningarna visat. Flertalet intervjuade elever säger att det blivit lite bättre studiero på skolan, men att det trots åtgärder är så att de flesta lektioner är stökiga, att klasskamrater kommenterar vad enskilda elever säger i undervisningen och går runt och stör varandra i arbetet. Eleverna säger vid intervjuerna att det finns strategier som lärarna använder för att skapa studiero som inte fungerar och att den bristande arbetsron gör att eleverna bland annat känner stress och att de inte kan jobba koncentrerat på lektionerna.

Vid de båda uppföljningsbesöken i november 2015 och i maj 2016 beskriver intervjuade lärare olika metoder som används på skolan för att skapa ökad studiero. Intervjuade lärare säger vidare att det, trots dessa åtgärder, fortfarande är så att det finns elever i de olika klasserna som är impulsiva och talar rakt ut. De intervjuade lärarna säger att elever som fått lämna undervisningen kan agera på sådant sätt, i korridoren utanför, att det stör undervisningen som bedrivs i klassrummen. Lärarna säger också att studieron blivit bättre på skolan jämfört med hösten 2015, men att skolan fortfarande har en hel del mer att göra på detta område.

Intervjuad skolledning, rektor och biträdande rektor, säger vid intervjun i maj 2016 att studiero är något lärarna på skolan talat om och arbetat mycket med under läsåret och att de främst sett ett positivt resultat av detta i årskurs 1-2. Skolledningen beskriver flera av de åtgärder som satts in för att förbättra studieron men att de, trots dessa åtgärder, är medvetna om att skolan inte är helt framme när det gäller detta arbete. Skolledningen säger att de inte är nöjda förrän eleverna är nöjda med studieron på skolan.

Utredningen visar att alla elever vid Nils Månssons Friskola, trots vidtagna åtgärder, inte tillförsäkras studiero. Mot denna bakgrund gör Skolinspektionen bedömningen att skolans arbete med att utforma utbildningen så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero inte uppfyller skollagens krav.

Trygghet

Vid intervjuer med elever vid uppföljningsbesöken i november 2015 och maj 2016 säger flera elever att de inte känner sig trygga på skolan. Eleverna säger vid uppföljningsbesöket i maj 2016 att det finns elever som "stalkar" kamrater som går på toaletten. Intervjuade elever beskriver att det innebär att elever lämnar klassrummet för att sparka på toalettdörren, tända och släcka lampan på toaletten under tiden en elev är där. Intervjuade elever säger vidare att de oftast inte berättar för skolpersonalen om sådant som händer på skolan, eftersom de inte kan lita på alla vuxna på skolan. När Skolinspektionen ber eleverna berätta vad det handlar om, säger eleverna att de exempelvis berättat saker för lärare i förtroende, om sådant som inte berört skolan, vilket sedan läraren tagit upp med hela klassen.

Intervjuade lärare och intervjuad skolledning säger vid uppföljningsbesöket i maj 2016 att de blir förvånade över elevernas utsagor om att de inte känner sig trygga på skolan och att de inte känner sig trygga med att berätta om sådant som sker för alla vuxna på skolan. Såväl lärare, representanter för elevhälsan som skolledning säger vid intervjuerna att alla elever fått besvara trygghetsenkäter och göra trygghetsvandringar på skolan. De otrygga platser som framkommit i kartläggningen har skolan satt in åtgärder kring, enligt intervjuade lärare, representanter för elevhälsan och skolledning. Intervjuade lärare, representanter för elevhälsan och skolledning säger att det Skolinspektionen berättat om att eleverna känner sig otrygga är något de ska arbeta vidare med och rektorn säger vid intervjun att skolan kan behöva se över ansvarsfördelningen när det gäller att följa upp händelser på skolan.

Det framkommer i elevintervjuer vid tillsynsbesök både i november 2015 och i maj 2016 uppgifter om att det finns elever som är otrygga på skolan. Rektor, representanter för elevhälsan och intervjuade lärare uppger sig vara förvånade över dessa uppgifter och säger att åtgärder har vidtagits på skolan för att eleverna ska vara trygga. Skolinspektionen kan konstatera att intervjuade elever, trots vidtagna åtgärder, vid de båda skolbesöken uppger att de är otrygga och gör därför gör Skolinspektionen bedömningen, trots lärarnas, elevhälsorepresentanternas och rektorns uppgifter, att skolans arbete med att tillförsäkra eleverna trygghet inte uppfyller skollagens krav.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Nils Månssons Friskolas verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Nils Månssons Friskola AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utredningen visar att Nils Månssons Friskola under minst innevarande läsår, trots vidtagna åtgärder, inte har lyckats säkerställa en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Dessa brister är allvarliga och leder till att elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras. Mot bakgrund av ovanstående bedöms bristerna som allvarliga och föreläggandet ska därför förenas med vite.

Avhjälpta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Motivering

Av inkomna handlingar samt intervjuer med elever, personal och rektor vid uppföljande tillsynsbesök framgår att Nils Månssons Friskola AB vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen avseende elevinflytande. Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Nils Månssons Friskola AB avhjälpt denna brist.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering

Av inkomna handlingar samt intervjuer med personal och rektor vid uppföljande tillsyn framgår att Nils Månssons Friskola AB vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen avseende uppföljning av skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Nils Månssons Friskola AB avhjälpt denna brist.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver.

I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Motivering

Av inkomna handlingar samt intervjuer med elever, personal och rektor vid uppföljande tillsynsbesök framgår att Nils Månssons Friskola AB vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen avseende tillgång till elevhälsa, för att den främst ska kunna arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Nils Månssons Friskola AB avhjälpt denna brist.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Beslut

2016-06-09

17 (19)

Dnr 44-2014:8190

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Nils Månssons Friskola AB inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

Motivering

Av inkomna handlingar samt av intervju med rektor/huvudman, framgår att Nils Månssons Friskola AB vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristen avseende huvudmannens uppföljning av skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Skolinspektionen bedömer att det vid uppföljningen av tillsynen inte har framkommit annat än att Nils Månssons Friskola AB avhjälpit denna brist.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälpna.

Beslut

2016-06-09

18 (19)

Dnr 44-2014:8190

På Skolinspektionens vägnar

Björn Persson
Avdelningschef

Linda Abrahamsson
Föredragande/ Utredare

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Beslut

2016-06-09

19 (19)

Dnr 44-2014:8190

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund/
Gasverksgatan 1, 222 29 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.